

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

206. Qualiter ab impetrante ex hoc capite insordescentiæ justificanda narrativa juxta clausulam paulò antè positam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

dicens esse communiorum. Azor. citans Gl. in c. 1. de iudic. Selva. p. 3. g. 4. n. 50. &c. & adducens illud Trid. sess. 25. c. 3. *super excommunicatus obdurato animo per annum infordeat*, etiam contra eum tanquam de heresi suspectum procedi potest; unde perspicuum fit, esse grave delictum in excommunicatione obdurato animo per annum persistere. Quapropter, ut ait Azor. si clericus monitus esset, ut ad certum tempus in iudicio se sistat, vel in quavis alia re obediat, alioqui in eum excommunicatio feretur, & beneficio, quod habet, spoliabitur, nisi compareat; excommunicatio in eum iuste ferri potest, in qua si per annum permanferit, merito beneficio deijci potest, &c. Contra Gonz. gl. 15. nn. 107. in quantum ibi dicit, perseverantem in excommunicatione lata in eum ex civili causa, etiam ad plures annos, nec esse ipso iure privatum beneficiis, nec debere iis privari. Porro ad hunc effectum privationis requiritur, excommunicationem fuisse iuste latam, seu esse validam, & infordecentiam cum animi pertinacia, quæ redoleat dolum, & contemptum clavium. Secus enim est, si ob necessitatem, quia nimirum quis non haberet modum solvendi debitum (ob quod lata in eum excommunicatio) vel quod institerit pro absolutione, aut aliis confiter de exclusionem doli & pertinacia. Card. de Luca. loc. cit. citans Barb. ad Trid. sess. 25. c. 3. nu. 33. Ricciull. de personis extra grem. Eccl. existentibus. l. 4. c. 8. n. 3. Rotam. decis. 73. n. 3. p. 3. recent. Lott. loc. cit. n. 113. In eo verò, num talis, qui in excommunicatione (idem est de aliis censuris) perseveravit per annum, mox privari possit ac debeat, mox ut elapsus est annus, an verò exigatur diuturnior perseverantia, quæ concludat ad contemptum, non conveniunt auctores: Affirmativam teneat gl. in c. cum bona. de etate, & qualitat. v. spoliari. Innoc. ibid. n. 2. & Abb. n. 7. Ricciul. loc. cit. c. 7. Barb. in c. 1. de iudic. n. 2. Alciat. ibid. n. 37. & DD. frequentius. Bonacin. de censuris. d. 2. p. ult. proposuit. 2. n. 2. apud Lott. loc. cit. à num. 94. argumento c. concursus. 11. q. 3. Contra negativam, seu expectandum esse per triennium, tenent Decius in c. 1. de iudic. lectura 2. n. 45. & 83. Abb. in c. postulas. de Cleric. excom. n. 4. & nu. 7. quem tamen non figere pedem, hoc est non constare sibi, ait Lott. n. 98. Lott. ipse num. 104. ubi ait, quod huic sententia prorsus adhareat usus Curia Romana, eò quòd, ubi prætenditur vacatio, ex hoc capite concipiatur narrativa sub hac forma: quod, N. beneficium tale obtinens, & excommunicationis sententia ritè innodatus existens suorum salutis & honoris immemor, Deique timore postposito, in dicta excommunicatione ne per triennium & ultra infordeat &c. ait etiam Lott. n. 98. id ipsum probari ex textu c. cum bona. de etate & qualitat. in quo supponitur infordecentia per triennium, & à cuius textus dispositione præscindendo, nullibi in iure cautum reperitur ex perseverantia in excommunicatione incurri pœnam privationis beneficii, aut per sententiam juris, aut per sententiam hominis, ut observat Cardin. in c. perpendimus. de sententia excommunicationis. n. 26. & quòd c. rursus. (ubi statuitur, ut intra annum excommunicationis quis audietur, eo autem elapso, quasi contemptor ab audientia rejiciatur) loquatur, non in terminis simplicis excommunicationis, sed excommunicationis inductæ ad purgandum delictum, pro quo imminet pœna privationis, ait Lott. n. 99. Nec etiam in contrarium facit, quòd in c. ultimo de panis. ex peffessione cen-

surarum per annum infertur ad contemptum, & privationem feudi; quia hoc ipsum, quod ibi statuitur contra principem laicum in materia feudi, speciale est, non trahendum ad alios casus; etiam si de cetero detur, magis clericos quam laicos ligari censuris. Lott. à nu. 101. Neque denique obmoveri posse videtur illud Trid. quòd contra infordecentem per annum procedi possit tanquam suspectum de heresi; nam advertendum privationem beneficii in infordecentem dupliciter deduci posse, nimirum consecutivè ad præsumptam ex hac infordecentia heresi; & tunc necesse non est, perseverantiam in censura expectari per triennium. Vel principaliter propter infordecentiam ipsam; & de hoc casu procedit ista expectatio triennii. Lott. n. 112.

Quæstio 205. Num idem dicendum de suspensio?

Respondeo: quamvis suspensus privandus sit beneficiis, quæ in suspensione accepit; cum suspensio beneficium, vel officium Ecclesiasticum validè conferri non potuit, Laym. ad c. cum bona. de etate & qualitat. beneficiis tamen præhabitis ante suspensionem non est privatus; Sed si in contumacia perseverans intra statutum tempus (nimirum, ut dictum de excommunicatione) Ecclesie satisfacere, & absolutionem petere neglexerit per contumaciam, privandum esse etiam iis beneficiis, tenent Joan. Andr. Butrio. Innoc. in citatum c. cum bona. apud Laym. ibid. num. 2. Ait tamen Lay. id, quod hac in parte dictum de infordecentibus in excommunicatione, extendi non posse ad suspensionem sine juris textu; tradit tamen Gonz. gl. 15. n. 82. eum, qui se ingesserit administrationi tempore suspensionis, ipso iure privatum esse beneficio, à quo suspensus, juxta c. 1. §. finali. & c. contingentes. §. ceterum. de Elect. in 6.

Quæstio 206. Qualiter ab impetrante ex hoc capite infordecentia justificanda narrativa juxta clausulam paulo ante positam.

1. Respondeo primò in genere: Licet non exigatur pro justificatione dictæ narrative exactissima probatio, qualis aliàs necessaria est in criminalibus. l. ult. c. de probat. sed sufficiat ordinaria; debet tamen ea esse plena, & quæ objectum bene concludat. Lott. cit. q. 33. n. 105. citans Rot. decis. ult. de rescripto. in novis. & decis. 189. n. 1. p. 2. divers.

2. Respondeo secundò: Istiusmodi probationem debere concludere duo; nimirum primò excommunicationis sententiam fuisse ritè, hoc est, validè latam: cum alioqui non liget, & per consequens non detur ejus contemptus; hoc tamen potestimum intelligendo juxta distinctionem, quam desuper scribentes tam Theologi quam Canonistæ dant. Lott. n. 106. Alterum innodationem, quæ consistit in scientia ipsius excommunicati de sententia excommunicationis in eum promulgata; ita ut scientia hæc debeat concludenter, & non præsumptivè, probari, & quidem per intimationem, adeo, ut non attendatur alia notitia, seu scientia præsumpta. Lott. n. 107. cit. Mascar. decis. 4. nu. 3. de probat. Ruinum. cons. 66. n. 19. l. 3. Aymon. cons. 193. n. 9. quamvis, ubi daretur plurimum præsumptionum & conjecturarum de hac notitia concursus, videatur per hoc constitui sufficienter illius

probatio. Lott. *cit. n. 107. in fine.* citans Aymon. *conf. 73. n. 19. & conf. 178. n. 1.* & Rotam in Ocenfi Archidiacon. 10. Junii. 1602. Justificatis autem hiſce duobus ſatis verificatur, quòd excommunicatus ſuorum ſalutis & honoris immemor, Dei que timore poſtpoſito, in excommunicatione inſordescat; cùm totum id jam ex temporis lapſu conſequatur, & ex contumacia deducatur contemptus, conſiſtens in duritia. Lott. *n. 109. & 110.* Neque jam in hoc caſu præterea exigitur, ut excommunicatus poſt annum excommunicationis ſuæ fuerit citatus ad ſe purgandum, juxta terminos textus *c. cum contumacia, de hæreticis, in 6.* Lott. *n. 111.* cùm hæc citatio ſolum exigatur, dum proceditur ad privationem excommunicati conſecutivè ob præſumptam hæreſin. De cetero enim, dum principaliter directè ob inſordescentiam interrogatur privatio, adeòque expectandum triennium, nihil per hoc, quòd citatus non fuerit poſt primum annum, præjudicatur tali inſordescenti; nam ſicut inſordescens citatus ad ſe purgandum contra ſuſpicionem hæreſis liberatur per purgationem, ita, ſi poſt perfeverantiam in cenſura per triennium pulſetur pro privatione beneficii, liberabitur quoque ille, ſeu evitabit ſententiam, quantumcunque duraverit innodatio, oſtendendo, ſe non ſpreviſſe ſeu contempſiſſe cenſuras: veluti, ſi probaverit, ſe petiviſſe abſolutionem, & eam ad certum tempus obtinuiſſe cum reincidentia. Quinimò ſi ſimpliciter juſtificaret, ſe pro illa inſtituiſſe, & quantum in ſe fuit, feciſſe pro ea obtinenda; unumquodque enim horum ſufficit ad excludendum contemptum, niſi fortè probetur, petitionem abſolutionis fuiſſe ſimulatam, quòd ipſum ferme erit impoſſibile; ita ferè Lott. *n. 113.* qui & *n. 114.* inde concludit, ſibi videri eum, qui ex hoc capite impetraret, poſſe facillimè ſubmoveri propter naturam materiæ odioſæ, & cujus deductio pendet à contumacia illa, & quidem uniformi per integrum triennium, adeo ut ex illius curſu ſemel interciſo, aut per obtentam vel peritam ſolummodò abſolutionem non detur conjunctio temporis ad illud integrandum, ut ex mente ſacræ Congregationis reſpondit Rota apud Serap. *decif. 1285. n. 5.* eatenus enim præſumitur pertinacia ex tempore, quatenus intrà illud nihil actum ſit, aliàs ſecus, veluti ſi inquiratur de judice, inſtetur pro abſolutione, vel offeratur ſatisfactio, vel quid ſimile tentetur; unde colligatur animus aliò intentus, quàm ad contemptum cenſurarum. Navar. *conſil. 7. de hæreticis. n. 3.* Jo. And. *in c. cum contumacia. ante n. 1.* Franch. *n. 12.* Gemin. *n. 10.* quos citat Lott. *n. 115.*

Quæſtio 207. An, & qualiter privetur quis fructibus beneficii ob excommunicationem, vel inſordescentiam in ea?

R Eſpondeo: In hoc non convenire Auctores: nam negativam, ſeu talem non privari ipſo jure fructibus beneficiorum priùs obtentorum, dum id in ſententia excommunicationis non exprimitur, ſed ad ſummum iis eſſe privandum, tenent apud Garc. *p. 7. c. 13. n. 91. Gl. in c. paſtoralis. v. ſubtraherentur.* Petrus Nav. *de reſtit. l. 2. c. 2. n. 243.* ubi, quòd præciſè ratione cenſuræ non eſt privatus redditibus, quiſcunque beneficiatus excommunicatus vel ſuſpenſus ab officio, ſive curatus, ſive canonicus, ſive ſimplex habens beneficium, modò tamen officia exe-

quatur, licet cum peccato; Avila *de cenſur. p. 2. c. 6. d. 6. dub. 1.* dicens, excommunicatum, ſi officium præſtet, lucrari fructus, nec teneri eos reſtituere ante ſententiam & condemnationem judicis, quòd ſatis probabile dicit Sanch. *de matrim. l. 3. d. 51. n. 12.* & Vaſq. apud eundem Garciam, dicens, quòd in *c. paſtoralis. §. dudum.* non dicatur, quòd excommunicatus ſit ipſo facto privatus fructibus, nec alibi in jure habeatur, ſed quòd merito hi ei auferuntur.

2. Affirmativam, nempe quòd licet ſuſpenſus ab officio nullibi ipſo facto privetur fructibus, excommunicatum tamen privari ipſo jure fructibus beneficiorum, eòſque nec lucrari, nec ſuos facere, quamdiu eſt in excommunicatione, nempe majore, etiam occultà; licet id in ſententia non exprimat, tenent Paris. *de reſign. l. 5. q. 6. n. 76.* dicens eſſe communiorem, & *l. 4. q. 3. n. 52.* (ubi tamen id ſic limitat; niſi in proviſione facta in favorem excommunicati aut ſuſpenſi apponatur clauſula apponi ſolita in literis apoſtolicis; *Tæque à quibus. v. ad effectum præſentium aſſequendum durat:* utpote quæ clauſula tollit impedimentum proveniens ex cenſura) Garc. *loc. cit. n. 92.* citans inter alios quamplurimos Suar. *to. 5. d. 13. f. 2.* Sayr. *de cenſuris. l. 2. c. 5. n. 24. & 30.* Tol. *in ſum. l. 1. c. 13.* Ugolin. *de cenſuris. tab. 2. c. 12.* Gutt. *qq. can. l. 1. c. 1. à n. 90.* Ledefm. *in ſum. p. 1. de excom. c. 6.* Jul. Clar. *l. 5. q. 37.* Gig. *de penſion. q. 64.* Covar. *var. l. 3. c. 13. n. 8.* Mandof. *de ſignatur. grat. tit. de abſolut. ab excomm. Abb. Franch. Imol. in c. paſtorale. §. dudum. &c.* ac dicens, id bene probari ex *cit. §. dudum.* juxta Suar. Ugol. Abb. *loc. cit.*

3. Extenditque hoc ipſum primò Garcias *n. 93.* ut procedat, etiam ſi excommunicatus non maneat in contumacia, ſeu non dormiat in ſententia, nec ſit in mora petendæ abſolutionis: eò quòd id non fundetur in mora & duratione contumaciæ, ſed ſit effectus ipſius excommunicationis ob culpam & contumaciam latæ: citat pro hoc Suar. Tolet. Ledefm. ubi ante contra Sayr. Sylv. Henriq. Zechum, Vegam. quin imò ait *n. 92.* contra Suar. non lucrari fructus, à quo injuſtè ei negaretur abſolutio; eò quòd ad hoc ſufficit ab initio juſtè excommunicatus fuiſſe, cujus juſta excommunicationis effectus hiic non tollatur per injuſtam judicis dilationem, ſed ſolum ea efficiat, ut contra illum injuſtum dilatorem vel impedirem abſolutionis habeat jus & actionem ad fructus pro illo tempore amiſſos, & ad reſarcitionem damnorum ex illius culpa ſubſecutorum.

4. Secundò, ut quamvis depoſito & ſuſpenſo à beneficio ob crimen, & non in contumaciam ſint alimenta exhibenda ex redditibus beneficii, ſi non habeat aliàs, unde vivat, ne mendicare cogatur; ſecus tamen ſit in excommunicato, etiam ſi egeat; cùm poſſit à contumacia reſipiſcens abſolutionem conſequi. Garc. *loc. cit. n. 98.* citans Covar. Clarum, Gutt. Ugol. Suar. Tolet. Ledefm. ubi ante. Nav. *in manuali. c. 25. n. 124.* Surd. *de alimentis. tit. 1. q. 82. & tit. 7. q. 36.* ac dicens, eſſe communiorem Doctorum contra Sayr. ubi ante. Sylv. *v. clericus. 4. q. 25.* Henriq. *l. 13. c. 13. §. 4.* ubi is, quòd excommunicatus, etiam ſi fuit in mora, retinere poſſit fructus ſuæ ſuſtentationi neceſſarios; & alibi, quòd excommunicatus manens contumax, ſi horas recitet, & faciat officium parochi vel canonici, retinere poſſit fructus ſuo ſervitio reſpondentes; quòd verum non eſſe, ait Garc.